

OD NAŠICH DOPISOVATELŮ

WAHOO, Nebr. Čtená redakce: Když čtu ty zprávy o tom ústiku, kterýž děje se naším bratřím rodným ve staré vlasti a o tom řádění velkoněmců, dovolil bych si položit laskavému čtenáři otázku, jestli by nebylo něčeho v naší moci, čím bychom mohli krajanům svým ve vlasti v jejich zápase přispěti. Mým náhledem jest, že kdyby Češi v každé osadě sebrali co možno nejvíce podpisů na žádost ku vládě Badenihu, by dala Čechům to, co jim právem patří, že by snad přece nějakého ohledu na to vzal, neboť panu Badenihu je dojista dobře známo, co jeho vlastní národ od zůvosti německé snášení musel a měl by tedy mít trochu citu též pro národ český. V úctě, Martin Jansa.

GALT, Ontario. Čtená redakce: Zde u nás v Kanadě před Vaší minulou volbou prezidentskou nechtěli lidé brát Vašich peněz a kdo je měl, snažil se jich zbavit, ať byly papírové aneb stříbrné. Když bylo ale po volbě, hned se to obrátilo a teď jsou Vaše peníze zde tak dobré jako naše domácí, jestli ne lepší. To je jedna dobrá věc, kterou přinesla strana republikánská svým vítězstvím. Tuhle stálo v Pokroku, že musil tu lid všelicos zkoušet druhdy. To bylo tím, že neznal poměry a musel si nechat všechno namluvit neb nabulfovati. Zavázeli nové přístěhovaice do pralesů a do dalekých prérí a ti si to dali líbit, protože si mysleli, že to tak musí být. Museli chodit až 200 mil zpátky na práci a nebylo toho zapotřebí. Jen kdyby byli věděli kde je bližší pozemek prázdny, tedy se mohli na něm osadit. Ale tehdy jsme neměli žádné noviny a tak jsme byli jako slepi. Za těch dob byli demokrate u většině, ale nedbali o prospěch země a mysleli si, že je nic nepřemůže. Však lid se přiklonil ku straně republikánské, když to již bídou nemohl vydržet a s tou stranou přišel pak znovu blahobyt pro Spojené Státy. Lidé si v posledních dobách mysleli, že to přišlo jen tak samo sebou a že ať bude vládnout jedna strana aneb druhá, že bude pořád stejně dobře, ale teď se snad již přesvědčili, že je rozdíl ve stranách. Kdyby politika demokratů byla dobrá, tedy by za Cleavelanda byla země prospívala a byli by třešňové demokrate vládli zas tak dlouho jako vládli republikáné. Teď ale musí republikáné pečovat o to, aby dávali zemi dobré zákony a dojistu se při vládě dlouho udrželi. Vidím, že ze strany některých novinářů dějí se na Pokrok Západu nájezdy a myslím si, že oni to dělají jen proto, abyste je trochu ve vašich novinách rozhlásili, proto že o nich málo kdo ví. Proto proti vám štvou, aby jste o nich něco psali a já myslím, že by bylo lépe, kdybyste je nechali štekati na měsíček. V úctě, M. Lohr.

Trpíte záduchem neb letní zimnicí?
Lékařská věda konečně oznamuje jistý lék proti záduše a letní zimnici v obřívobudné Kola Plant, nového botanického objevu na Congo řece, v západní Africe. Vyléčení jí způsobené jsou vřetku pozoruhodné. Rev. J. L. Combs z Martinsburg, West Va., byl jí vyléčen ze záduchu třicet letého trvání a Hon. L. G. Clute z Greeley, Iowa do svědčuje, že po dobu tří let musel spátí open jsa v židli následkem letní zimnice, nemoha ulehnutí ani ve dne ani v noci. The Kola Plant uzdravila jej okamžitě. Pan Alfred C. Lewis redaktor Farmers Magazine, jehož stav se vždy horšil v době letní zimnice, nemoha ulehnutí z obavy před zadušením, byl lékem tímto též vyléčen. Jiní dávají podobná dosvědčení, schvalující jej jako obdivuhodný lék. Jestli trpíte záduchem neb letní zimnicí, radíme vám, abyste zaslali svoji adresu na The Kola Plant Importing Co., 1164 Broadway, New York, kteří, aby dokázali účinky léku zaslou velkou sřtinku léku toho každému čtenáři Pokroku Západu, jenž to o má zapotřebí, pošou úplně zdarma. Vše co žádáme jest, abyste vyléčení dosáhnuše, řekli o tom svým sousedům. Nestojí vás to nic a měli byste to tudíž zkusit. (B

Povodně v Čechách.

Hrozně, zarmucojící zprávy oznamují dnes nám dopisy i telegrafický drát. V době, kdy žně nalezají se v největším proudu, kdy rolník po celoročním námaze a tvrdé lopotě těší se na plod své roboty a nezměrných starostí, v té době na poli zákeřně přepadá ho nepřítel, vrhá se na výsledky celoročního jeho píle a neohrožuje-li jej úplně, jistě jej poškozují velice citelně. Těžká mračna chrlí bez ustání spousty vod, zaplavují pole, ničí stojící obilí, rozlévají potoky a řeky a pronásledují člověka i do jeho bytu. . . . ano i z toho jej vypuzují.

Smutné tyto zprávy docházejí z Čech, z Moravy, ze Slezska, z Dolních i z Horních Rakous. Zde všude Jupiter Pluvius koná dílo zhouby.

Z mnohých míst docházejí zprávy o veliké povodni, jaké již dlouho nebylo. Bohužel povodeň tato vyžádala si již také oběti nejen na statečích hmotných, ale i na lidských životech.

Dnešní zprávy zní smutně. Jak budou znít zejťřejší? Nelze říci slova naděje, neboť telegrafický drát oznamuje odevšad jen jedno — že stále prší, prší, prší!

Z Rakovníka. Po dvoudenním dešti rozvodnily se potoky rakovnícký a lišanský tak, že zaplavena jsou vodou širá údolí ve vší úrodou. Obilí jednak zaplaveno, jednak odneseno proudy vod. Hráze prorvány a voda přelévá se po polích, odnášeje píci, tyče chmelové a obilí. Nový a Červený mlýn zatopeny jsou ve výšce dvou metrů; mnohé mosty strhány, jiné jsou v nebezpečí, že budou co nevidět smeteny s povrchu.

Z Jaroměře. Více než polovina domů našeho města jest povodní zaplavena. Škoda ohromná. V ulicích proudí voda na 180 metru výšky.

Z Upice. Dnes v pozdní noci stoupla Úpa o půl čtvrtu metru. Niže položené části města a silnice okresní jsou zatopeny, lávky a mosty zřhány, zásoby odplaveny, škoda ohromná.

Z Libochovic. V okresu libochovickém již celé tři dny nepřetržitě prší. Obilí ležící na polích jest úplně zničeno. Obilí dosud nepokosené utrpělo na jakosti a na mnohých místech již roste. Ztráty stálými dešti utrpené činí statisíce.

Z Trutnova. Včerejší řábnův den zde jako kritický prvního řádu se osvědčil. Již včerejší večer řeka Úpa, která, jak známo, v Krkonoších mezi Labskou a Obří Boudou prýští, vystoupila z břehů a následkem noční bouře a průtrže mračen, která v horách nepochybně se snesla, způsobila zde i vákou nesčetných škod, při čemž i mnoho životů lidských na zmar přišlo.

Asi o 3. hodině ranní dosáhla voda neočekávané výše, jaké zde nikdo nepamatuje. Celé kmemy, zásoby dřeva, rozbité budovy, mosty, dobytek s sebou nesla. Škody jsou ohromné. V Trutnově voda před před pěti lety vystavený erární most železný zohýbala. V tovarně Ettrichově část strojůren a koně odplavila, při čemž manželku kočího, který ještě koně zachraňoval, unesla. Ve Starém městě odnesla voda dva mosty železné konstrukce a hráz několik set metrů dlouhou vymlela.

Voda, provalivši se u tovarně Ettrichových v dolním Starém městě a prolomivši hráz, klestila si cestu přes četně obydlenou osadu horní Staré město, kde mohutným proudem vše co v cestě bylo, schvátla. Most na erární silnici k Janským lázním a do Marešova vedoucí voda rovněž strhla, takže veškerá komunikace přerušena. Pohřešuje se množství lidí, mezi

nimi více turistů. Voda odpoledne opadla a již viděti v bahně na různých místech mrtvolu. V Marešově voda pobořila budovu okresního soudu, při čemž při zachraňování knih pozemkových rada zemského soudu Bujer utonul. Do ohrožené osady horní Staré Město povoláno bylo na rozkaz okresního hejtmánství hasičstvo z Trutnova. Tamtéž mimo jiné byl nebezpečně ohrožen kamenný dům o jednom poschodí panu Endovi patřící, v němž mnoho tovarních dělníků bydlelo. Když voda ráno hráze a náspy přetřhala a vedle domu toho se valila, rozkácený živel tak zle řádil, že polovici domu toho sřtil a veškeré dělníky tam bydlící na pospas dravým vlnám vydal, isolvav dům ten od veškeré passáže. Lidé tam bydlící utekli se do jedné světnice v prvním poschodí a až úplně o pomoc volali, nikdo jim pomoci nemohl, poněvadž nebylo možno rozvlněným vodám čelití.

Tu zvláštní náhodou k místu tomu přišel také asi k 7. hod. ranní zdejší zvláštní osobní silou, statečnosti a neohroženosti vynikající soudní adjunkt dr. Malý, který již ráno před 1/2 5. hod. do zavodněného terénu na pchlidku se vydal. Když na místo to, dověděv se, že tam jest nebezpečí, přišel, odhodlal se s nasazením vlastního života lidí o nichž se domníval, že tam jen asi čtyři jsou, zachrániti. Neváhaje dlouho, odhodil sverchní šat, uvázal dvě lana v pravém úhlu sobě kolem pasu a tak za přispění asi 40 lidí, kteří lano drželi, poštěstilo se mu částečně chůzí a plováním do ohroženého domu se dostatí, ač se několikrát mezi tím pod vlnami ocitl.

Tam zjevilo se mu zvláštní divadlo. Lidé strachem a voláním o pomoc zemřeni, byli úplně apatičtí a nevěděli ani, co se s nimi děje. Jednoho po druhém: starce, ženy, děti a nemluvnata na ostrůvek z kamení, dříví a nánosu utvořený odnesl a odtud na druhou stranu vody částečně vedl, částečně odnášel k vyvýšeným domům, při čemž jemu samotnému několikrát s vlnami bojovati bylo, když se zachráněnými ve vodě upadal. Zvláštní podívání bylo, když takto matku na zádech a na každé ruce po jednom dítěti odnášel. Obecensťvo na břehu na sta shromážděné, z něhož žádný se do vln neodvážil, částečně plakalo, částečně nad výkonem bouřlivě jásalo. Tím způsobem zachránil jednotlivce dvaatřicet lidských životů, při čemž sám při zpáteční cestě po namáhání tom, jež vyžadovalo 2 1/2 hodiny práce ve studené a rozvodněné fece, již tak zemřel byl, že by svůj hrdinný skutek sám životem byl zaplatil.

Z Liberce. Dešť trvá dva dny, v mnohých místech nebylo lze ani projíti. V noci zazněly poplašné signály hasičských trubek. Ze všech stran sbíhaly se davy ustrašeného obecnstva. Každý se táže, co se děje, na všech tvářích jeví se zděšení. Pojednou slyšeti hlasy: Voda stoupá! Povodeň! Za hodinu bylo celé dolní město pod vodou. Část města na levém břehu zůstala od ostatního úplně oddělena. Také celé okolí jest pod vodou. V blízkých Kateřinkách stržen most. Zmatek ve městě jest ohromný. Lodi nejsou po ruce, nic z bytů nelze vynesti, obyvatelé zatopených domů nemají co jísti. Zejména mnoho Čechů jest ozebračeno, poněvadž většinou bydlí při řece. Pražská silnice jest úplně smetena do dravých vln. Neštěstí jest ohromné. Ztráty páčí se do tisíců. Dnes není rozdílu mezi Čechem a Němcem, dnes můžeme mluvití česky kde chceme a co chceme. Dnes tytéž osoby, které v neděli nemohly přijíti Čechům na jméno, spínají ruce k českým vojákům a

volají je na pomoc. Ve Waldkirchenu smeteno do vody třináct domů a stržen most nádražní.

Z Brna. O hrozně živelní pohromě došla dnes zpráva z Bystřice pod Hostýnem. Prudká průtrž mračen způsobila tam obrovské spousty. Řeka Bystřička vystoupila z břehů a široko daleko zaplavila pole, odnesla prať a zničila veškeru úrodu. Dravý proud unášel strhané mosty, vyvrácené stromy i domky. I na vrcholu Hostýna lijavec děsně řádil. Nová rozhledna, která právě se tam staví, stržena dravým proudem a srovnána se zemí; také budovy na Hostýně silně byly poškozony. Jisto je, že při této živelní katastrofě zahynulo také několik lidských životů. Podrobnosti neštěstí posud zjištěny nejsou. Škoda je veliká.

Z Holešova. Následkem velké vody sřtil se dnes v noci železniční most přes řeku u Hlinska.

Z Frývaldova. Následkem nepřetržitého lijáku, podobajícího se průtrži mračen, vystoupily Bělá a Stačice z břehů a zaplavily dnes v noci velkou část města. Škoda v ulicích, na mostech, domech a v zahradách ve Frývaldově i v obcích podél obou řek se nalézajících jest velká, neboť voda vše zpusťovala. Jelikož proudy její strhly neb poškodily mosty, jest doprava na místech přerušena. Části říšské silnice jsou odplaveny. Město jest spustošeno. Škoda činí přes 100.000 zl.

Horská průtrž mračen v Podkrokoně.—Očitý svědek, účastník geodetické exkurse českých techniků v Jilemnicí, uvádí o katastrofě, která stihla okolí Jilemnice, následující: V pátek ráno dne 30. července, kdy rozlézla se po Jilemnicí zpráva o veliké vodě, chtěli jsme právě odjeti do Prahy. Ale bylo nám oznámeno, že spojení je přerušeno, že vlaky ani nepřijely, ani nemohou býti vypraveny. Šli jsme se tedy podívatí na spousty, které dravý vodní živel způsobil. Ačkoliv jsme byli dle poplašných pověstí připraveni na hrozný obraz, přece co oko vidělo, bylo ještě hroznější. Nejhůře bylo v obci Vítkovicích, která leží v údolí podél říčky Jizerky. Ale již u Dolních Štěpáních spatřili jsme pole a luka zaplavená, most podemletý a vyrvanými stromy zatřískaný. Divným proudem hnaly se trámy z cha'up, celé střechy, polní nářadí, kusy nábytku a vůbec vše, co voda urvatí mohla. Přívál dostavil se mezi jednou a druhou hodinou noční na 30. července a voda stoupla tak rapidně, že Jizerka za tři čtvrti hodiny vystoupila ze břehů o dva metry a razila si řečiště, kdy jen mohla. Lidé mohli s těží jen zachrániti holé životy. Ostatní vše padlo na pospas přibojí dravých vln. Silnice k Vítkovicům jest v délce 100 metrů úplně přerovaná a proudy se ženou po polích, kde ještě před několika hodinami stálo pěkné obilí. Ve Vítkovicích podemlely přívály sedm chalup, patřících úplně chudým tkalcům, rozsápaly je a odnesly pryč. Není po nich ani památky. Jiné chalupy odvaleny na docela jiné místo, než kde stály. Škody průtrži způsobené nedají se dosud ani zhruba odhadnouti. Tři lidé utonuli, mrtvoly jich proudem odneseny a dosud nalezeny nebyly. Ve Vítkovicích octlo se v nebezpečí utonutí 15 dělníků italských, kteří byli v nejkritičtějším okamžiku jen zachráněni. V noci, za naprosté tmy a neprudšího lijáku, za ohlušujícího jekotu vln upozornil na sverchované nebezpečí 15 lidí — pes, který přivedl zachránitele. Lid zdejší jest ozebračen a v němém bolu hledí na neštěstí. Majetek zničen, úroda zničena, vše zničeno.

Ze Spáleného Poříčí. Včerejšího dne začalo zde pršetí hned z rána a dešť stupňoval se kolem 3. hod.

odpolední tou měrou, že začalo se jeviti mezi obecnstvem naším rozřilení. Každý se bál, aby opět nedostavila se povodeň, jaká naše městečko již vícekrát stihla. Bohužel předzvěstí ustaraných hospodářů stala se okolo 5. hod. ranní dne 30. července skutkem, neboť voda rozlévala se již v Ostrovni a Pízeňské ulici i na náměstí. Kolem 6. hod. ranní musily se již vystěhovati všechny rodiny z Ostrovni ulice, z Podzámečí a ulice Mostecké, neboť za 10 min. stála v ní voda na stopu vysoko. Za 3. hod. přivalily se vody od Vohledled proudem takovým, že již ohrožovány byly i lidské životy. S hrozným namáháním zachraňovány rodiny z bytů, do nichž voda vnikla. Při zachraňování osob vody stále a stále stoupaly. Celá ostrovni čtvrt, pak více než pole, vina ulice Mostecké, celé Zámostí i Podzámečí a dolejší část Pízeňské ulice byly pod vodou. Obilné budky, dříví, prkna, šindel, hradby unášeny byly zhoubným živlem. Veškeren majetek ve jmenovaných částech města plovat, po většině rozbit, v bytech nešťastníků. Panika dostoupila nejvyššího stupně kolem 1/2 10. hod. dopol., kde hrozilo nebezpečí městu, že celé bude zatopeno. Jedním slovem: neštěstí dosahu nezměrného zasáhlo naše zubožené město, tak že přibližně počítáno — jeví se škoda na budovách, pozemcích, rybnících, polích a zásobárnách velkořstatku spáleno-poříčského a pozemcích sousedních a jich sklizni na 200.000 zl. Hlavní příčinou všech zařitých hrůz byla průtrž mračen nad teslínskými lesy a Mišovy, kde přikvapivší vody prorazily veliký rybník Koukalku v obci Borovně a valem svým poškodily a zničily veškerou úrodu v Mišovech a Borovně, kde zejména rozmetaly několik chalup, odnesly u mlýna chlév s vepřovým dobytkem, strhly nově vystavěný most, vedoucí na Planiny ve Neřboledech.

Z Mlínka. Povodeň byla sem zanesena z krajů výše položených a řádí zde hrozně. Ze všech míst a okresů výše v vody ležících docházejí zprávy velmi žalostné. V Lužci stoupá voda od 5. hodiny ranní. Obilí stojící ještě na polích je vesměs pod vodou, obilí posečené odplaveno. Odevšad ozývá se nářek a stesk. Pás mezi Obřívstím a Záleznicemi, nalezající se mezi řečištěm Vltavy a Labě, tvoří jediné jezero. Mělníkem teče voda zemité zbarvená mohutným proudem. Oupor je pod vodou, taktéž přilehlé k Labi části Hořína. Nejhůře jest na tom Vrbno. Zde rozlila se řeka do takové šíře, že zabírá i s řečištěm plochu 3 km širokou. Úroda je zničena. Obilí stojaté jest úplně zaplaveno, řepy jsou rovněž pod vodou a obilí, dřívějšími dešti již promočené, bylo proudem odneseno.

Z Rožmitála. Následkem deště několik dnů trvajících vystoupila voda v pátek dne 30. července o 2. hodině ranní a následkem strhání několika rybníků dostoupila výše nevidané. Role, luka, silnice, cesty, mosty, lávky seryány a odneseny, v městě prorvány jsou rokle několik metrů hluboké, budovy zbořeny, některé podemlely, veškery tarasy několik kilometrů dlouhé úplně zbořeny, hospodářské nářadí, náčiní, nábytek, drůbez, vůbec vše zničeno, co v cestě stálo. Vysoká voda trvala 24. hodin a ještě nyní protéká městem probranými prohlubněmi. Touto povodní učiněná škoda jest mnohem citelnější předešlých, jelikož následkem jarního mokra úroda na rolích byla vůbec poškozona. Nyní po bouřích a lijácích jest vše úplně zničeno.

Z Hlinska. Na naši českomoravské vysočině od několika dnů deštivé počasí. Potoky a řeky se